

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

การวิจัยและการพัฒนาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชในครั้งนี้ คณะวิจัยได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยแหล่งต่าง ๆ ผลจากการศึกษาจะได้นำเสนอเป็นตอน ๆ จำนวน 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

- 1.1 ประวัติและความเป็นมาของโรงเรียน
- 1.2 ข้อมูลนักเรียน
- 1.3 ข้อมูลครูและบุคลากร
- 1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับอาคารสถานที่
- 1.5 ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของโรงเรียน
- 1.6 โครงสร้างการบริหาร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

- 2.1 ด้านการบริหารจัดการ
- 2.2 ด้านวิชาการ
- 2.3 ด้านบุคลากร
- 2.4 ด้านผลการร่วมพัฒนาวิชาชีพครูของโรงเรียน

ตอนที่ 3 แนวคิดและกระบวนการวิจัยที่นำมาใช้

- 3.1 แนวคิดในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3.2 แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนวิชาชีพ
- 3.3 แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถ
- 3.4 การวิจัยและการพัฒนา (Research and Development)
- 3.5 การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research)
- 3.6 การวิจัยปฏิบัติการและมีส่วนร่วม (Participatory Action Research)

ตอนที่ 4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการพัฒนาครูและโรงเรียน

- 4.1 การพัฒนาคุณลักษณะครูดี
- 4.2 การบริหารจัดการโรงเรียน

- 4.3 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 4.4 การนิเทศนศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 4.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลจากสภาพจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

1.1 ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ความเป็นมา

การจัดตั้งโรงเรียนสาธิตสถานฝึกหัดครู นับเป็นความคิดที่มีมาช้านานแล้ว นับตั้งแต่ไทยได้รับระบบการจัดการฝึกหัดครูแบบใหม่จากสหรัฐอเมริกามาใช้ดู เหมือนว่าโรงเรียนสาธิตจะเป็นเป้าหมายที่กรมการฝึกหัดครูพยายามจะจัดให้มีขึ้น และได้จัดทำเป็นโครงการทดลองในสถานบันฝึกหัดครูบางแห่งในกรุงเทพฯ มาเป็นเวลาหลายปีแล้ว

เมื่อกรมการฝึกหัดครูได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูนครศรีธรรมราชขึ้น ความคิดเรื่องการจัดโรงเรียนสาธิตก็ยิ่งปรากฏอยู่ชัดเจนเช่นกัน ดังเห็นได้จากการจัดสรรงบประมาณจำนวนหนึ่ง มาก่อสร้างอาคารเรียนชั้นเดียวขึ้น ในปีงบประมาณ 2503 ในพื้นที่เชิงเขาหมาหยั ความมุ่งหมายของการก่อสร้างอาคารนี้ก็จะใช้สำหรับโรงเรียนสาธิต (อาคารดังกล่าวก็คือ อาคาร 5 ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นศูนย์วิทยาศาสตร์) แต่ด้วยเหตุที่อาคารเรียนในเวลานั้นมีไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องใช้อาคารดังกล่าวเป็นสถานที่เรียนของนักเรียนฝึกหัดครูไปก่อนจนกว่าจะมีอาคารเรียนเพียงพอจึงค่อยขยับขยายออกไป ครั้งนั้นเรียกว่า อาคาร 5 และปัจจุบันรื้อถอนที่สภาพเสื่อมโทรมไปตามกาลเวลา ปัจจุบันเป็นที่ตั้งศูนย์วิทยาศาสตร์

อย่างไรก็ดี ภายหลังจากที่กรมการฝึกหัดครูได้จัดสรรงบประมาณมาสร้างอาคารเรียนสำหรับนักเรียนฝึกหัดครู โดยเฉพาะขึ้นในปีงบประมาณ 2507 อาคารสาธิต (อาคาร 5) ก็ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์สำหรับโรงเรียนสาธิตเสียแล้ว ทั้งนี้เพราะในช่วงเวลานั้น (ปีการศึกษา 2504-2511) ไม่สามารถจะหาเด็กระดับใดมาเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิตที่จะจัดตั้งขึ้นได้เลย เพราะชุมชนในละแวกบ้านหน้าเขาหมาหยัแต่ก่อนมีนักเรียนไม่มากพอที่จะเปิดชั้นเรียนได้ ความคิดเรื่องการตั้งโรงเรียนสาธิตก็ต้องระงับไว้ระยะหนึ่ง

สาธิตโรงเรียนแรก

ปีการศึกษา 2515 อาจารย์ทวี ท่อแก้ว ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราชในสมัยนั้นได้ดำริจัดตั้งโรงเรียนสาธิตขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาได้ทดลองสอนเหมือนเป็นโรงเรียนเปิดสอนไปในตัว เพราะในช่วงนั้นมีนักศึกษาภาคนอกเวลาที่จะต้องออกไปฝึกสอน

เป็นจำนวนมากแต่ไม่สามารถหาโรงเรียนฝึกสอนได้เพียงพอ จึงจำเป็นต้องสร้างโรงเรียนสาธิตในวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตที่จะจัดตั้งในเวลานั้นเป็นโรงเรียนสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนมีชื่อว่า “โรงเรียนครุบำรุง” เปิดสอนชั้นเด็กเล็กหลักสูตรสองปี สร้างอาคารชั้นเดียวเป็นเอกเทศขนาดกว้าง 10 เมตร ยาว 90 เมตร เปิดสอนเป็นสองห้องเรียน ตั้งอยู่เอียงกับอาคาร 5 (อันเป็นพื้นที่ตั้งอาคาร 11 ในปัจจุบัน) ให้อยู่ในกำกับดูแลของฝ่ายโครงการฝึกหัดครูชนบท ะยะแรกมีอาจารย์สุชาติ สมภู เป็นผู้อำนวยการและมีครูประจำอยู่คนหนึ่งคือ นายชุมพล กุมารจันทร์ และมีเจ้าหน้าที่ธุรการคนหนึ่ง คือ นางสาวอาภรณ์ ขวัญแก้ว (นางอาภรณ์ นิยมวรรณ)

โรงเรียนครุบำรุงดำเนินการได้จนถึงปีการศึกษา 2517 ก็ล้มเลิกไปเพราะในปีนี้มีนักศึกษาฝึกสอนน้อยลง อีกทั้งโรงเรียนประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรดำเนินงานประกอบกับมีผู้ปกครองสนใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนไม่มากนัก โรงเรียนสาธิตแห่งนี้จึงหยุดดำเนินการไปโดยปริยาย

สาธิตโรงเรียนที่สอง

ปีการศึกษา 2523 กรมการฝึกหัดครูได้ให้ความสำคัญต่อการอนุบาลศึกษามากขึ้น วิทยาลัยได้ตั้งภาควิชาการอนุบาลศึกษาขึ้นสังกัดคณะครุศาสตร์ โดยมีอาจารย์ระวีวรรณ รังสยาพันธ์ เป็นหัวหน้าภาควิชาคนแรก

ด้วยแรงสนับสนุนของอาจารย์จำนวนมาก วิทยาลัยจึงได้จัดโรงเรียนสาธิตขึ้นอีกวาระหนึ่งมอบหมายให้ภาควิชาการอนุบาลศึกษาและคณะครุศาสตร์เป็นผู้กำกับดูแล เปิดดำเนินการขึ้นในปีการศึกษา 2524 ในระยะแรกได้จัดตั้งเป็นโครงการศูนย์ทดลองปฏิบัติการอบรมดูแลเด็กก่อนวัยเรียน การจัดกิจกรรมของนักศึกษา ป.กศ. ชั้นสูง และปริญญาตรี วิชาเอกอนุบาลศึกษา ทั้งนี้โดยใช้ชั้นล่างของอาคาร 6 เป็นสถานที่ทำการ

ในระยะแรกมีนักเรียนทั้งหมด 15 คน อายุตั้งแต่ 2-4 ปี มีอาจารย์จากภาควิชาอนุบาลศึกษาเป็นผู้กำกับงาน และมีครูผู้ดูแลเด็ก 1 คน มีนักศึกษาฝึกสอน 5 คน ช่วยงานและฝึกงานและฝึกประสบการณ์ไปด้วย ในระยะแรกได้รับงบประมาณจากวิทยาลัยและจากงบประมาณแผ่นดินรวมทั้งได้รับค่าบำรุงจากผู้ปกครองนักเรียน

โครงการนี้ได้ดำเนินการต่อเนื่องเรื่อยมากระทั่งถึงปีการศึกษา 2528 ปรากฏว่าจำนวนนักศึกษาจาก 15 คน มาเป็น 30 คน จากครูผู้ดูแลเด็กหนึ่งคนมาเป็นสองคนและผู้ช่วยครูหนึ่งคน บุคคลภายนอกสนใจส่งบุตรหลานเข้ามารับการอบรมดูแลมากขึ้น ทำให้สถานที่ที่ใช้ในโครงการทดลองปฏิบัติงานแคบคับแคบ และไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นโรงเรียนอนุบาล

วิทยาลัยจึงดำริจะหาสถานที่ให้เหมาะสมกว่านี้ แต่ครั้งจะย้ายไปอาคาร 5 อันเป็นอาคารที่มุ่งสร้างอาคารสาธิตก็ไม่อาจทำได้เพราะได้ใช้เป็นอาคารเรียนของภาควิชา อุตสาหกรรมศิลป์เสียแล้ว ดำริเรื่องสถานที่จึงไม่อาจบรรลุผลได้

สาธิตโรงเรียนที่สาม

ล่วงมาถึงปีการศึกษา 2528 ด้วยกระแสผลักดันของอธิบดีกรมการฝึกหัดครูในเวลานั้น (นายเดโช สวานานนท์) ที่จะให้ทุกวิทยาลัยมีโรงเรียนสาธิตให้จึงได้วิทยาลัยจึงตัดสินใจปรับ โครงการศูนย์ทดลองปฏิบัติการอบรมดูแลเด็กก่อนวันเรียนที่มีอยู่เดิม ขึ้นเป็นโรงเรียนสาธิตระดับอนุบาลในต้นปีการศึกษาโดยตัดแปลงอาคารเรือนวนาวัน (หอ 4) เป็นสถานที่เรียน เรียกว่า “โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช”

โรงเรียนสาธิตเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2529 โดยเริ่มรับนักเรียนระดับอนุบาล 60 คน และระดับเตรียมอนุบาล 30 คน ตัวอาคารชั้นล่างเป็น 3 ห้องเรียน มี ผศ.ดร.ไพศาล นิ่มสุวรรณ เป็นผู้อำนวยการ โรงเรียน อาจารย์ขั้วรดี เลิศไกร เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ อาจารย์ศรีสุภา ริติโสภี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ อาจารย์ดวงพร พุ่มสุวรรณ เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร และนางจินตนา ภิรมย์ขจรณ์ เป็นเหรียญก เป็นหัวหน้าครูผู้ดูแลเด็กอีก 8 คน

เมื่อกระทรวงศึกษาธิการ และกรมการฝึกหัดครูได้ปรับเปลี่ยนสถานะของวิทยาลัยครูทั่วประเทศเป็น “สถาบันราชภัฏ” ตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏพุทธศักราช 2538 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 112 ตอน 4 ก เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2538 วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช จึงได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนสาธิตเป็น “โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช” ตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม 2538 เป็นต้นมา ได้มีการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547” และมีผลให้สถาบันราชภัฏทั่วประเทศมีฐานะเป็น “มหาวิทยาลัย” สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช จึงเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยสร้างสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช จึงเปลี่ยนชื่อมาเป็น “โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช” ปัจจุบันมี อาจารย์เทียนชัย เหวรวารักษ์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน

1.2 จำนวนนักเรียนจำแนกตามระดับชั้น

นักเรียน	จำนวน			ร้อยละ
	ชาย	หญิง	รวม	
บริหาร	15	8	23	11
อนุบาล 1	40	31	71	33.97
อนุบาล 2	29	26	55	26.31
อนุบาล 3	28	33	61	29.18
รวม	112	97	209	100

ระดับการศึกษา	จำนวนห้อง	ผู้เรียน	ผู้เรียนพิเศษ	จำนวนผู้เรียนรวม
บริหาร	2	22	1	23
อนุบาล 1	3	66	4	70
อนุบาล 2	2	54	1	55
อนุบาล 3	2	60	1	61

จำนวนบุคลากร

ประเภทบุคลากร	จำนวน			ร้อยละ
	ชาย	หญิง	รวม	
ผู้บริหาร	1	-	1	5.88
อาจารย์ผู้สอนระดับอนุบาล	-	9	9	52.95
ครูผู้ช่วย	-	1	1	5.88
เจ้าหน้าที่ธุรการและเจ้าหน้าที่การเงิน	-	2	2	11.76
เจ้าหน้าที่โรงครัว	-	2	2	11.76
เจ้าหน้าที่อาคารและสนาม	-	2	2	11.76
รวม	1	16	17	100

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับครู บุคลากร

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	วุฒิการศึกษา	วิชาเอก
1.	นางสาววันเพ็ญ ศรีกระมล	อาจารย์ประจำชั้น	ค.บ.	ประถมศึกษา
2.	นางสาววิดา แซ่เต้	อาจารย์ประจำชั้น	ค.บ.	การศึกษาปฐมวัย
3.	นางสาวปญญา ประมุข	อาจารย์ประจำชั้น	ค.บ.	การศึกษาปฐมวัย
4.	นางสาวอุษา ทรุชทามาส	อาจารย์ประจำชั้น	ค.บ.	การศึกษาปฐมวัย
5.	นางธรา คุหาพงศ์	อาจารย์ประจำชั้น	ศษ.บ.	การศึกษาปฐมวัย
6.	นางชวัลญา แซ่แก้ว	อาจารย์ประจำชั้น	ค.บ.	ศึกษานอกระบบ
7.	นางสาวศรติยา ธรรมปรีชิต	อาจารย์ประจำชั้น	ค.บ.	การศึกษาปฐมวัย
8.	นางสาวกิตติยา เก้าเอียน	อาจารย์ประจำชั้น	ค.บ.	การศึกษาปฐมวัย
9.	นางสาวเรณเดือน จันทร์มาศ	ครูผู้ช่วย	อค.ศ	การศึกษาปฐมวัย
10.	นางสาววรลี หนูทองแก้ว	ครูผู้ช่วย	ศศ.บ.	การบัญชี
11.	นางสาวทิพวรรณ บุญงาม	เจ้าหน้าที่ธุรการ-การเงิน	ปวส	การบริหารการบัญชี
12.	นางสาวสุนิตยา มณีมาส	เจ้าหน้าที่ธุรการ	ปวส	การบริหารการบัญชี
13.	นางจารี ภูธรภักดี	หัวหน้าแม่ครัว	ป.6	-
14.	นางลำพู คำอิด	ผู้ช่วยแม่ครัว	ป.6	-
15.	นางนัด เพชรสุนทร	เจ้าหน้าที่อาคาร	มศ.5	-
16.	นางอุบล เดชฤกษ์ปาน	เจ้าหน้าที่อาคาร	ม.6	-

1.4 อาคารสถานที่

สถานที่ตั้ง

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ถนนนคร-นบพิ
ด้า ตำบลท่าจี่ว อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80280 โทรศัพท์ 075-
377717 , 075-392063 สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดทำ
การสอนระดับอนุบาล

ขนาดและที่ตั้ง

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่เลขที่ 1 หมู่ที่ 4 ถนนนคร-นบพิ
ด้า ตำบลท่าจี่ว อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตั้งอยู่ภายในบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มีเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ มี
อาคารเรียน 3 หลัง และบริเวณ ดังนี้

1. อาคารเรียน 2 ชั้น ประกอบด้วย ห้องเรียน 8 ห้องเรียน ห้องสมุด 1 ห้อง ห้อง
สำนักงานธุรการ 1 ห้อง ห้องผู้อำนวยการ 1 ห้อง ห้องน้ำ ห้องอาบน้ํา และอาคารชั้นเดียว 1 หลัง
2. อาคารอเนกประสงค์ใช้เป็น ห้องครัว ห้องรับประทานอาหาร ห้องประชุม ห้อง
นาฏศิลป์ ห้องน้ํา
3. สระว้ํายน้ํา
4. สนามเด็กเล่น
5. สนามกีฬา

1.5 ปรัชญาโรงเรียนสาธิต

เตรียมความพร้อมคิดเด่น เป็นแหล่งเรียนรู้ ควบคู่คุณธรรม

วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษา
ระดับก่อนประถมศึกษา และให้บริการทางวิชาการอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน มุ่งเน้นการ
ทดลอง วิจัย ค้นคว้า ทางการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สนองความต้องการของชุมชน
มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบร่วมกับบุคลากรในคณะครุศาสตร์ และชุมชน

พันธกิจ

1. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ให้กับเด็กโดยผ่านกิจกรรมการเล่นอย่างหลากหลาย
2. พัฒนาคู่มือให้มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบต่าง ๆ โดยผ่านการเล่นที่หลากหลายที่พัฒนาเด็กตามวัย ความสนใจและตามศักยภาพของเด็กเป็นรายบุคคลและกลุ่ม
3. จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกของโรงเรียนที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กตามคุณลักษณะตามวัย
4. จัดกิจกรรมให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามวัย
5. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการสื่อสารอย่างมีความหมาย และใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย
6. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงได้เหมาะสมกับวัย
7. จัดหาและผลิตสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับเด็ก
8. จัดกิจกรรมเพื่อสานความรู้ความสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน
9. จัดกิจกรรมให้เด็กเห็นคุณค่าและสืบสานวัฒนธรรมไทย
10. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กรักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
11. จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะความคิดที่หลากหลาย และฝึกให้เด็กกล้าแสดงออกได้เหมาะสมตามวัย
12. เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานการอุดมศึกษา

เป้าหมาย

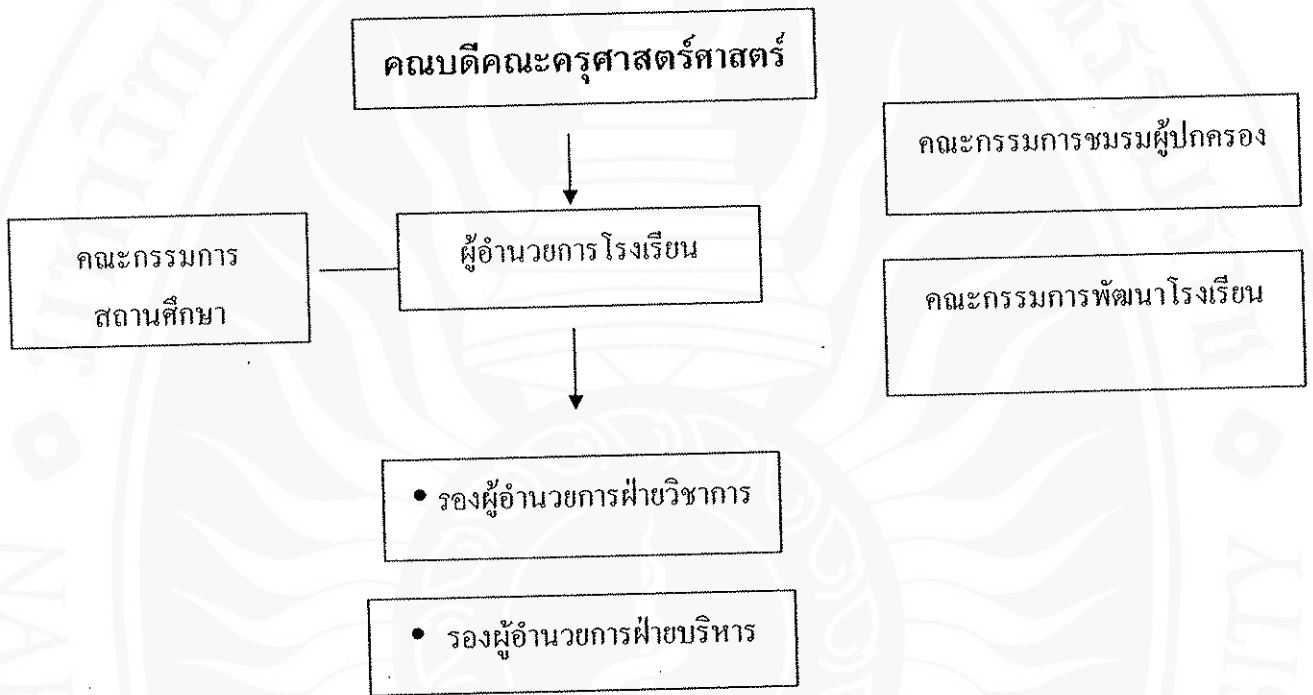
1. จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างมีคุณภาพประมาณ 90% ให้ส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างเสริมพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้าน โดยผ่านการเล่นที่หลากหลายตลอดจนพัฒนาทักษะการคิดอย่างเหมาะสมกับวัยสามารถช่วยเหลือตนเองตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน
2. ผสานความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนในการพัฒนาการเรียนรู้และสืบสานคุณค่าของวัฒนธรรมไทยให้กับเด็กได้อย่างน้อยร้อยละ 80%
3. นักเรียนได้รับการปลูกฝังให้มีคุณธรรม ด้านมีวินัยในตนเองและความมีน้ำใจให้ผู้อื่น ผ่านการเรียนรู้อย่างมีความสุข
4. มีวัสดุอุปกรณ์และสื่อของเล่นตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เร้าใจให้เด็กทุกคนเกิดการเรียนรู้มีความสุข

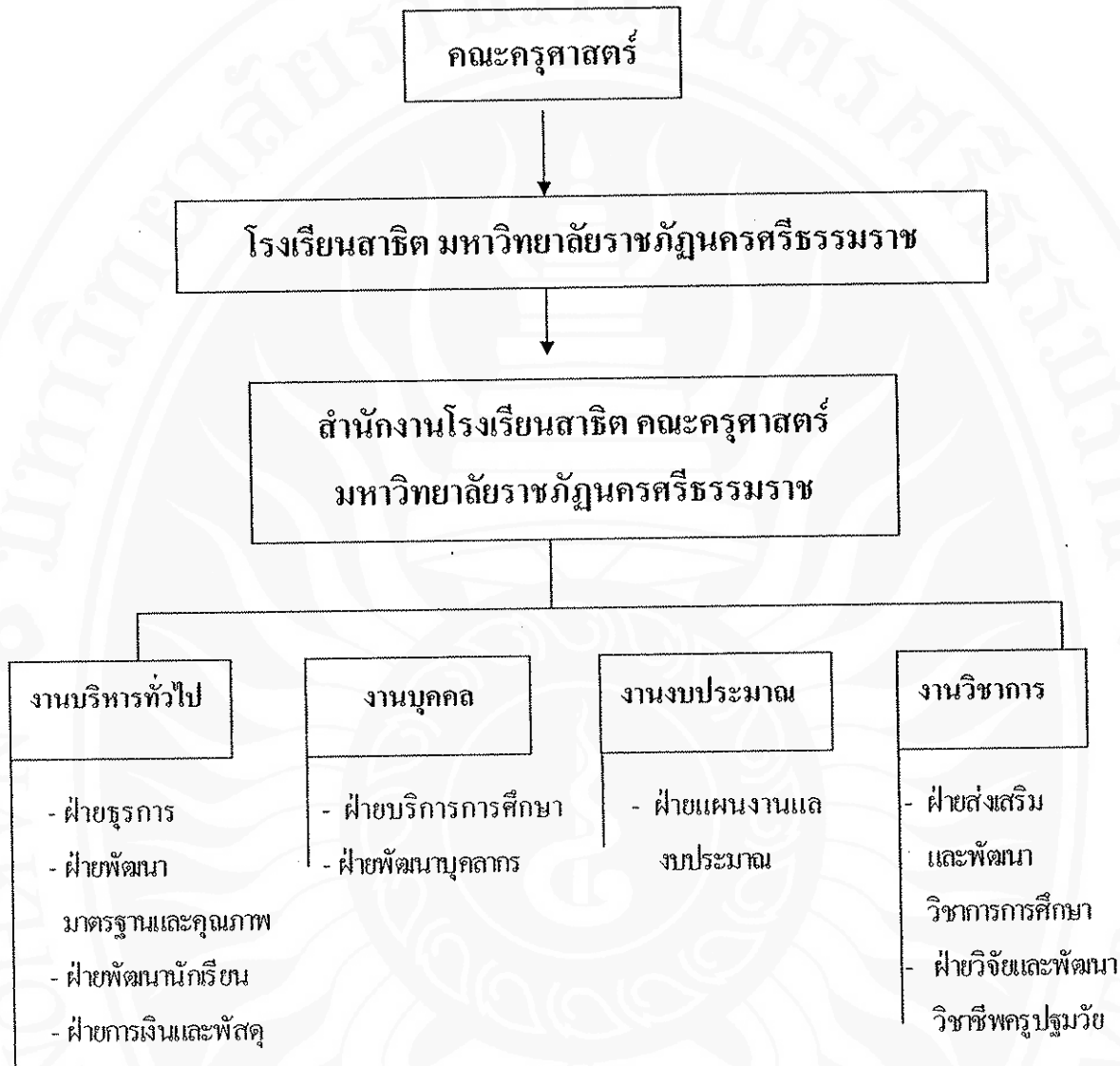
5. มีครูที่มีความเข้าใจและประสบการณ์ที่มีความรู้ด้านการศึกษาปฐมวัยประจำทุกห้องเรียน
6. เด็กทุกคนมีทักษะการสื่อสารอย่างมีความหมาย และใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัยเต็มตามศักยภาพ
7. เด็กรักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ได้เหมาะสมกับวัย
8. ชุมชนใช้โรงเรียนเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

1.6 ราชานามผู้บริหารโรงเรียนสาริตตั้งแต่ พ.ศ. 2529-ปัจจุบัน

ปีการศึกษา	รายชื่อ	ตำแหน่ง
2529-2531	ดร.ไพศาล นิ่มสุวรรณ	ผู้อำนวยการ
2531-2532	ผศ.บุบผา เรืองรอง	ผู้อำนวยการ
2532-2534	รศ.จรัส โพธิศิริ	ผู้อำนวยการ
2535-2541	อ.วรดี เลิศไกร	ผู้อำนวยการ
ต้นปี 2542	ผศ.สุรพล เรืองรอง	รักษาการผู้อำนวยการ
2542-2546	ผศ.ธงชัย มาศสุพงศ์	ผู้อำนวยการ
มิ.ย.47-พ.ย.47	ผศ.เกษร ร่องเดช	รักษาการผู้อำนวยการ
ธ.ค.47-ต.ค.48	ผศ.บุบผา เรืองรอง	ผู้อำนวยการ
พ.ย.48 - ปัจจุบัน	อ.เทียนชัย เหวรรักษ์	ผู้อำนวยการ

โครงการบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

2.1 ด้านการบริหารจัดการ

มาตรฐานที่ 1 โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการที่สนับสนุนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1. โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและแผนของโรงเรียนเอื้อประโยชน์ต่อกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
2. ผู้บริหารและครูที่มีส่วนร่วมในกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีสัดส่วนภาระงานตามที่โรงเรียนกำหนด
3. ผู้บริหารและครูที่มีส่วนร่วมในกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เข้าร่วม กิจกรรมและรับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการฝึกวิชาชีพครูของนักเรียน
4. ผู้บริหารและครูที่มีส่วนร่วมในกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูพัฒนางานในหน้าที่
5. โรงเรียนจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมตาม โครงการในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
6. โรงเรียนมีระบบฐานข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการ
7. โรงเรียนมีครูใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้
8. โรงเรียนให้นักเรียนรู้การใช้คอมพิวเตอร์
9. โรงเรียนโดยผู้บริหาร นิเทศ ติดตามและประเมินผลผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา
10. โรงเรียนนำผลการประเมินมาปรับปรุงกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
11. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมพัฒนาระบบบริหารไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้
12. โรงเรียนสามารถพัฒนาระบบบริหาร ไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ได้เพิ่มขึ้น

2.2 ด้านวิชาการ

มาตรฐานที่ 2 โรงเรียนเป็นผู้นำในการพัฒนาและ การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร
2. โรงเรียนสามารถดำเนินการใช้หลักสูตรได้ตามข้อกำหนดของหลักสูตรการศึกษา

3. โรงเรียนมีนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ
 4. โรงเรียนมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้หลักสูตร
- มาตรฐานที่ 3 โรงเรียนเป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติ

การศึกษา 2542

1. ครูมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของโรงเรียน
2. ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้
3. โรงเรียนจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนร่วมกับชุมชน
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
5. โรงเรียนมีข้อมูลการประเมินพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของผู้เรียน
6. โรงเรียนจัดกิจกรรมการพัฒนาพหุปัญญาของผู้เรียน ครบทุกด้าน
7. ครูใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
8. ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
9. นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนด
10. นักศึกษาฝึกประสบการณ์นำนวัตกรรมที่ครูพัฒนาขึ้นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

มาตรฐานที่ 4 โรงเรียนเป็นแบบอย่างของชุมชนวิชาชีพ

1. โรงเรียนมีนโยบายและแผนซึ่งแสดงให้เห็นถึงการส่งเสริมให้เกิดชุมชนวิชาชีพ
2. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมชุมชนวิชาชีพรูปแบบต่าง ๆ
3. โรงเรียนมีสมาชิกเครือข่ายของชุมชนวิชาชีพเพิ่มขึ้น
4. โรงเรียนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและงานในหน้าที่ของสมาชิกชุมชนเครือข่ายวิชาชีพ
5. สมาชิกชุมชนวิชาชีพ นำผลการเรียนรู้ไปพัฒนาตนเองและงานที่รับผิดชอบ

มาตรฐานที่ 5 โรงเรียนและมหาวิทยาลัยมีการสร้างและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพครูร่วมกัน

1. โรงเรียนและมหาวิทยาลัยมีการทำวิจัยการศึกษาาร่วมกัน

2. โรงเรียนและมหาวิทยาลัยนำผลงานวิจัยที่ทำร่วมกันมาใช้ในการพัฒนาวิชาชีพครู และกระบวนการผลิตครู
3. โรงเรียนและมหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. โรงเรียนและมหาวิทยาลัยนำผลการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปพัฒนาตนเองและวิชาชีพครู

2.3 ด้านบุคลากร

มาตรฐานที่ 6 โรงเรียนมีครูชั้นวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักศึกษา

1. ครูมีวุฒิการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาตรี และมีวุฒิทางการศึกษา
2. ครูได้รับมอบหมายภาระงานสอดคล้องกับวุฒิการศึกษา
3. โรงเรียนมีครูเป็นแบบอย่างด้านวิชาการ และวิชาชีพ
4. โรงเรียนมีครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับนักเรียนและธรรมชาติของเนื้อหา
5. โรงเรียนมีครูทำวิจัยเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. โรงเรียนมีครูสามารถวิเคราะห์ปัญหา ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ปัญหาได้เป็น โรงเรียนมีนักเรียนมีคุณภาพตามที่โรงเรียนกำหนด
7. โรงเรียนกำหนดให้ครูมีประเมินตนเองและได้รับการประเมินจากผู้ที่เกี่ยวข้อง
8. โรงเรียนกำหนดให้ครูนำผลการประเมินในประเด็นที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาปรับปรุงแก้ไข
9. โรงเรียนมีผลการสำรวจความพึงพอใจต่อความมีจริยธรรมของครู
10. โรงเรียนมีรายงานผลการติดตามการพัฒนาทักษะวิชาชีพครูของนักศึกษา
11. โรงเรียนมีความพึงพอใจในการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพครูของนักศึกษา
12. โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาด้านจริยธรรมแห่งวิชาชีพครูให้กับนักศึกษา
13. โรงเรียนมีข้อมูลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมแห่งวิชาชีพของนักศึกษา
14. โรงเรียนมีความพึงพอใจในการพัฒนาจริยธรรมแห่งวิชาชีพของนักศึกษา
15. โรงเรียนมีครูที่มีผลงานซึ่งแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าแห่งวิชาชีพ
16. โรงเรียนมีครูที่มีผลงานซึ่งได้รับการเผยแพร่

2.4 ด้านผลการร่วมพัฒนาวิชาชีพครูของโรงเรียน

มาตรฐานที่ 7 โรงเรียนพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้เป็นครูที่มีประสิทธิภาพ
ตามเป้าหมายของหลักสูตร

1. โรงเรียนมีข้อมูลพื้นฐานความต้องการในการพัฒนาวิชาชีพครูของนักศึกษา
2. โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพให้กับนักศึกษา
3. นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาความรู้ และทักษะทางวิชาชีพครูของโรงเรียน
4. โรงเรียนนิเทศ ติดตามและประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแผนการนิเทศ
6. โรงเรียนมีครูพี่เลี้ยงสามารถวิเคราะห์ปัญหาและให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษา แก้ปัญหาและพัฒนาตนไปสู่ความเป็นครูที่มีประสิทธิภาพได้
7. นักศึกษามีความพึงพอใจในการนิเทศของอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร โรงเรียน
8. นักศึกษามีคุณลักษณะประสิทธิภาพ

ตอนที่ 3 แนวคิดและกระบวนการวิจัยที่นำมาใช้

3.1 แนวคิดในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ตามมาตรา 22-24 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ได้กำหนดวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้จนบรรลุสาระและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยมีหลักการสำคัญคือให้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ ครูจะต้องจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงให้ผู้เรียน สามารถประยุกต์สิ่งที่เรียนได้ จัดกิจกรรมแบบบูรณาการสาระ ประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้หลากหลายวิธีตามธรรมชาติของพฤติกรรมการเรียนรู้ที่แตกต่าง

คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543) กล่าวว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนมากที่สุด โดยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ เรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด มีฐานมาจากทฤษฎีและผลการวิจัยที่ค้นพบว่า เป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพแท้จริง เนื่องจากผู้เรียนเป็นผู้มีส่วนร่วม เรียนรู้ด้วยตนเองเป็นผู้ปฏิบัติหรือเป็นผู้กระทำมากกว่าถูกกระทำ

ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้

1. การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายต่อเนื่อง
2. การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิด ทำ ลงมือปฏิบัติ สร้างสรรค์งานด้วยตนเองเรียนรู้อย่างมีความสุข
3. การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องให้ผู้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเพียงพอ
4. การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องให้ผู้เรียนเรียนรู้จากกลุ่มซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่กระหว่างผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน
5. การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องมีการเชื่อมโยงกับสภาพชีวิตจริงของผู้เรียนทั้งในระดับครอบครัว ชุมชนและสังคม เพื่อให้เกิดการประยุกต์ใช้ได้อย่างแท้จริง
6. การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม การส่งเสริมการเรียนรู้และเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดจนการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรม การส่งเสริมการเรียนรู้และเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดจนการวัดและประเมินผล
7. การจัดกระบวนการเรียนรู้ ต้องเน้น ให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลาย สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้และมองเห็นแนวทางการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้
8. การจัดและประเมินผลการเรียนรู้จะต้องเกิดขึ้นควบคู่กับการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นการวัดและประเมินพัฒนาการ ความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนอย่างแท้จริง

จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนให้ไปสู่ศักยภาพสูงสุด และเป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์
2. เพื่อสร้างเสริมประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีกระบวนการ เข้าใจที่เรียนรู้
3. เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนอันเป็นพื้นฐานของการปลูกฝังนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้
4. เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ ความคิด มีทักษะ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

ตัวอย่างการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีนักการศึกษาได้นำเสนอไว้หลากหลายทั้งที่เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้สื่อเป็นหลัก ตัวอย่างการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมี ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกิจกรรม

- 1) การเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning)
- 2) การเรียนการสอนโดยประสาน 5 แนวคิดหลัก (CIPPA MODEL)
- 3) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative Learning)
- 4) การสร้างองค์ความรู้ (Constructivism)
- 5) การเรียนรู้โดยใช้โครงงาน (Project)
- 6) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาปัญหา
- 7) การสอนแบบวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2. การจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อเป็นหลัก ได้แก่ บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ CAI CD.ROM เป็นต้น

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนวิชาชีพ (Professional Community) ชุมชนวิชาชีพนับเป็นคำศัพท์ใหม่ในวงการศึกษามาจากการศึกษาจึงพบเพียงคำที่บอกถึงคุณลักษณะที่สำคัญของชุมชนวิชาชีพ ได้แก่ (1) ความเป็นกัลยาณมิตรร่วมวิชาชีพ (Collegiality) ชุมชนของผู้รักการเรียนรู้ (Community of Learner) สงบ ประเสริฐพันธ์ (2543) ได้ศึกษาไว้สำหรับรายละเอียดของคุณลักษณะทั้งสองมีดังนี้

กัลยาณมิตรร่วมวิชาชีพ (Collegiality) มีพฤติกรรมสำคัญ 4 ข้อ ด้วยกันคือ

1. บุคลากรในโรงเรียนพูดคุยกันถึงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอเป็นรูปแบบ
2. บุคลากรในโรงเรียนสังเกตการทำงานของกันและกัน ทั้งในเรื่องการสอนและการบริหารโรงเรียน แล้วนำสิ่งที่ได้จากการสังเกตมาพิจารณาทบทวนและพูดคุยเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
3. บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันพัฒนาหลักสูตรโดยการวางแผน ออกแบบทำวิจัย ศึกษา วัสดุ และประเมินผลหลักสูตรใช้ในโรงเรียน
4. บุคลากรในโรงเรียนแนะนำและพัฒนาซึ่งกันและกันในเรื่องเทคนิค วิธีสอน การทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และภาระหน้าที่แต่ละคน

ชุมชนของผู้รักการเรียนรู้ (Community of Learners) มีลักษณะสำคัญคือ

1. เป็นภาพของชุมชนในโรงเรียนที่มีบรรยากาศของนักวิชาการ ครู ผู้บริหาร เป็นนักวิชาการที่ทุ่มเวลาให้กับการค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่แก่นักเรียนอย่างถูกต้องตรงไปตรงมา ส่วนนักเรียนที่ได้รับอิทธิพลแม่แบบที่ดีก็จะพัฒนาเป็นนักวิชาการที่ดีไปด้วย
2. บุคลากรทุกคนทำหน้าที่และมีบทบาทเป็นทั้งผู้สอนและผู้เรียนไปในเวลาเดียวกัน ทุกคนต่างเรียนรู้จากกันและกัน ช่วยพัฒนาซึ่งกันและกัน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าชุมชนวิชาชีพ เป็นภาพของชุมชนผู้รักการเรียนรู้และความเป็นกัลยาณมิตรร่วมวิชาชีพของบุคลากรภายในโรงเรียน นั่นคือ ชุมชนวิชาชีพเป็นชุมชนของครู ผู้บริหารในโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์และการจัดกิจกรรมทางวิชาการที่เอื้อต่อการพัฒนาวิชาชีพ เช่น กิจกรรมพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอน งานหลักสูตร และงานบริหารโรงเรียน โดยทุกคนต่างเรียนรู้และพัฒนาซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่เป้าหมายการเป็นโรงเรียนที่ดี มีคุณภาพตามเป้าหมาย

3.3 แนวคิดเกี่ยวกับปรีชาสามารถ

ประเสริฐ จริญญาภูถ (2544 :2) ให้ความหมายว่า ปรีชาสามารถ (Capability) หมายถึง คุณภาพรอบด้านของปัจเจกบุคคลที่ได้บูรณาการความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ส่วนบุคคล และความเข้าใจที่จะใช้องค์ประกอบดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิผลไม่เพียงแต่ในสถานการณ์ที่คุ้นเคย และในบริบทที่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญพิเศษเท่านั้น แต่ยังสามารถปฏิบัติการได้เป็นอย่างดีในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

บุคคลที่มีปรีชาสามารถจะสังเกตได้จากความมั่นใจในการทำงานที่ใช้ความสามารถต่อไปนี้

1. มีวิธีทำงานที่มีประสิทธิผลและมีความเหมาะสม
2. อธิบายสิ่งที่ตัวเองเป็น
3. ดำรงชีวิตและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิผล
4. เรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากประสบการณ์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและสมาชิกของกลุ่มในบริบทของสังคมที่มีความหลากหลายและเปลี่ยนแปลง

ความสามารถในสี่ประการนี้ คือผลลัพธ์ของการบูรณาการจากคุณลักษณะและทักษะหลายด้าน และความสามารถในแต่ละด้านจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เช่น คนที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม จะมีความสัมพันธ์กับความเชี่ยวชาญ ซึ่งสั่งสมมาจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ในงานที่เคยทำมาก่อน หรือการอธิบายในสิ่งที่ตัวเองเป็น จะต้องอาศัยทักษะในการพูดหรือการเขียน ความรู้ตัว ความเชื่อมั่นในตัวเองและความเชื่อมโยงให้เข้ากับสถานการณ์

ปรีชาสามารถเป็นส่วนที่จำเป็นส่วนหนึ่งของความเชี่ยวชาญ คนที่ปรีชาสามารถไม่เพียงแต่รู้จักในความเชี่ยวชาญของตน แต่มีความมั่นใจที่จะนำความรู้และทักษะที่มีอยู่ไปใช้ได้ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะและความเชี่ยวชาญได้อย่างต่อเนื่อง

ปรีชาสามารถมิได้มีขอบเขตเฉพาะเรื่องของทักษะและความรู้เท่านั้น เพราะการที่จะปฏิบัติการได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย และเปลี่ยนแปลงจะต้องอาศัยคุณค่าทางจริยธรรม การวินิจฉัยปรีชาสามารถจะมีรูปแบบของวิธีคิดและวิธีทำงานที่ เซอร์โทบี วีเวอร์ กล่าวว่า "มีการใช้เหตุผลที่สามารถตัดสินใจ ระหว่างคุณความดีกับความชั่วร้ายหรือระหว่างความดีกับความอัปยศ" (ประเสริฐ จริยานุกูล , 2544 :3-4)

3.4 การวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เป็นกระบวนการเพื่อศึกษาค้นคว้า พัฒนางาน อย่างเป็นระบบซ้ำๆ กันกระทั่งการพัฒนาบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

ขั้นตอนหลักในการดำเนินการวิจัยและพัฒนา มีขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญแบ่งตามกระบวนการหลักเป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนการวิจัย (R) และขั้นตอนการพัฒนา (D)

3.5 การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research)

การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) เป็นการวิจัยที่มีจุดหมายเพื่อแก้ปัญหาหรือปรับปรุงงานที่ดำเนินการอยู่ โดยเฉพาะเป็นกระบวนการที่มีลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ประการด้วยกัน ได้แก่

1. ประเด็นปัญหาวิจัยเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือพบได้ในงานปฏิบัติจริง
2. ผลการวิจัยนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในการทำงาน
3. กระบวนการวิจัยมีขั้นตอนการทำงานต่อเนื่องเป็นวงจร โดยนำผลที่ได้ไปใช้ในการ

การปรับแผนการทำงาน

4. กระบวนการวิจัยต้องใช้การปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรที่อยู่ในหน่วยงานโดยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ

ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการมี 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน

1. การปฏิบัติตามแผน
2. การสังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติ
3. การสะท้อนผลเชิงวิพากษ์จากตนเอง และเพื่อนร่วมงานในผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1-3

3.6 การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research)

เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ที่เปิดโอกาสให้ผู้มีผลประโยชน์ร่วม (Stakeholder) เข้ามามีส่วนร่วมเป็นนักวิจัยในทุกขั้นตอน ได้แก่

1. การร่วมตัดสินใจในการวิเคราะห์ และระบุประเด็นปัญหา
2. การร่วมปฏิบัติการหรือดำเนินงานในการวางแผน การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล
3. การร่วมสะท้อนผลการปฏิบัติงานตามแผน ผลสำเร็จและปัญหาที่เกิดขึ้น
4. การร่วมรับผลประโยชน์จากการพัฒนาหรือการดำเนินงานตามโครงการ

ตอนที่ 4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการพัฒนาคูและโรงเรียน

4.1 การพัฒนาคูลักษณะครูดี

สุรพล พุฒคำ (2547 : 24) ได้กล่าวไว้ว่า วิชาชีพครูมีคุณลักษณะสำคัญ 6 ประการ

คือ

1. การให้บริการแก่สังคม (Social Service) ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและจำเป็น
2. การใช้วิธีการแห่งปัญญา (Intellectual Method) ในการให้บริการ
3. ผู้ให้บริการจะต้องรับการศึกษามีระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควร (Long Period of Training)
4. ความมีเสรีภาพในการใช้วิชาชีพ (Professional Autonomy) ที่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ
5. ความมีจรรยาบรรณตามวิชาชีพ (Professional Ethics)
6. การมีสถาบันวิชาชีพ (Professional Institution) เป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์

จรรยาบรรณมาตรฐาน และช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งที่เป็นของนักเรียน ผู้ปกครอง สถานศึกษา และสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในกระบวนการผลิตและพัฒนาคู จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของวิชาชีพ เพื่อให้ได้ครูดี ครูชั้นวิชาชีพ วิชาชีพครูมีความเจริญก้าวหน้าได้มาตรฐาน และยกระดับมาตรฐานผลผลิตให้มีคุณภาพสูงขึ้น

4.2 การบริหารจัดการโรงเรียน

จากแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ การปฏิรูปการเรียนรู้ให้ได้ผลจะต้องครอบคลุมการปรับเปลี่ยนทั้งทางด้านสาระและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน จึงจะส่งผลให้เกิดผลการเรียนรู้ตามความคาดหวัง แต่การปรับเปลี่ยนดังกล่าวไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นขึ้นกับปัจจัยหลายด้าน ด้านที่สำคัญมากก็คือ การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm) หรือแนวคิดซึ่งมีอิทธิพลสูงต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ขั้นตอนสำคัญของการดำเนินการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ก็คือ การทำให้ผู้ที่ปรับเปลี่ยนตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนและยอมรับการเปลี่ยนแปลง แต่การปรับเปลี่ยนทั้งกระบวนทัศน์และพฤติกรรมของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งย่อมเกิดได้ยาก หากผู้เกี่ยวข้องและสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยน แม้ครูผู้สอนยินดีที่จะเปลี่ยนแปลง แต่หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร เพื่อนครูด้วยกันหรือผู้ปกครอง ครูก็จะต้องเผชิญอุปสรรคปัญหามากมาย ซึ่งอาจทำให้ครูดำเนินการไม่ได้จนเกิดความท้อถอย การพัฒนาที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล เพียงบางคน จึงไม่มีพลังพอที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในภาพใหญ่ หรือในวงกว้างได้ แนวคิดการพัฒนาทั้งโรงเรียน (Whole school approach) จึงเป็นแนวคิดที่สำคัญในการช่วยให้การปฏิรูปการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากเป็นแนวคิดที่มุ่งให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ (Full Participation) ในการดำเนินการ

การพัฒนาทั้งโรงเรียน นางลักขณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2544) กล่าวว่า เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีการพัฒนาไปพร้อม ๆ กันอย่างเป็นระบบ โดยมีการดำเนินการอย่างครอบคลุมในทุกองค์ประกอบของโรงเรียน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยทั่วไปในการพัฒนาทั้งโรงเรียนมีขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญ 5 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นสำรวจ (E-explore) (2) ขั้นสนทนาแลกเปลี่ยนความคิด (C-converse) (3) ขั้นการวางแผน (P-plan) (4) ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (I-implement) (5) ขั้นประเมินผลการดำเนินงาน (E-evaluation) และ (6) ขั้นการปรับปรุงแผนงาน (R-revision) โดยการดำเนินการดังกล่าว จะมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. การบูรณาการเข้าสู่ระบบงาน เป็นการนำเรื่องที่ต้องการนำเข้าสู่ระบบโรงเรียน ให้เป็นส่วนหนึ่งของระบบงานและภาระงานที่ทำอยู่ตามปกติ ไม่ใช่เป็นการเพิ่มเติมหรือโครงการชั่วคราวเฉพาะกิจ
2. การจัดให้ครบวงจร โดยนำเรื่องที่ต้องการปฏิรูป เข้าไปอยู่ในขั้นตอนต่าง ๆ ของระบบและภาระงาน ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงานและการประเมินผล
3. การพัฒนาให้ครอบคลุมทุกส่วนของระบบโรงเรียน โดยให้เรื่องที่ต้องการพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของทุกองค์ประกอบของโรงเรียน ไม่ใช่เป็นโครงการเอกเทศ

4. การกำหนดปัจจัยพื้นฐาน ที่เอื้อต่อการปฏิรูปโดยพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน เช่น ระบบงาน กระบวนการทำงาน บุคลากร โครงสร้างของโรงเรียนทางกายภาพเพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการทำกิจกรรมของเรื่องที่ต้องการ

5. การส่งเสริมให้พัฒนาตนเอง โดยให้ฝ่ายต่าง ๆ และบุคคลเกี่ยวข้องทำการประเมินตนเองเกี่ยวกับการดำเนินงาน และพัฒนาตนเองในเรื่องนั้นอย่างต่อเนื่อง

6. การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ โดยให้ทุกฝ่ายทุกคนมีเกี่ยวข้องกับโรงเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเรื่องนั้น บนพื้นฐานของความเข้าใจ การยอมรับ และตระหนักในความสำคัญ การจัดการในลักษณะดังที่กล่าวมา ต้องครอบคลุมถึงการปฏิบัติงานที่เป็นองค์ประกอบหลักของงานในโรงเรียนคือ

1. การบริหารจัดการ ได้แก่ เป้าหมาย ธรรมนูญโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียน แผนระยะยาวและแผนปฏิบัติงาน ระบบงานและภาระงานของฝ่ายต่าง ๆ การพัฒนาบุคลากรการนิเทศและการประเมินภายใน และโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพและสื่อสารสัมพันธ์

2. การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การจัดห้องเรียน การใช้สื่อและเทคโนโลยีและการประเมินผล

3. กิจกรรมในโรงเรียน ได้แก่ กิจกรรมประจำวัน กิจกรรมประจำภาคการศึกษา กิจกรรมวันสำคัญ และกิจกรรมนอกหลักสูตร

4. กิจกรรมที่ทำร่วมกับชุมชน ได้แก่ กิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง หน่วยราชการ หรือองค์กรทางสังคม

4.3 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการผลิตครู

เพราะเป็นกระบวนการภาคปฏิบัติที่จะช่วยเสริมสร้างนักศึกษาครูให้เป็นผู้มีความรัก ความศรัทธา ต่ออาชีพครู และมีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่พึงพอใจแก่หน่วยงานผู้ใช้ครู กระบวนการฝึกปฏิบัติต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การผลิตครูมีคุณภาพที่พึงประสงค์ได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือ และความช่วยเหลือจากหน่วยงานผู้ใช้ครูอย่างจริงจัง เพราะหน่วยงานผู้ใช้ครูคือสถานที่ฝึกปฏิบัติ เป็นแหล่งค้นแบบที่จะให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงควบคู่กับการเรียนรู้ภาคทฤษฎีจากมหาวิทยาลัยในทุก ๆ ชั้นตอน

แนวคิดของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาคณะรัฐมนตรี มีนโยบายเสริมสร้างคุณภาพของการผลิตครูด้วยกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้ศึกษานิเทศก์ที่สำเร็จการศึกษามีสมรรถภาพอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. สมรรถภาพด้านความรู้ เป็นความสามารถของนักศึกษาคูในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะนำไปใช้ในการสอนโดยตรง
- 1.2 ความรู้ในวิชาชีพครูที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู
- 1.3 ความรอบรู้อื่น ๆ ที่จะนำไปใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2. สมรรถภาพด้านเทคนิควิธี เป็นความสามารถของนักศึกษาในการพัฒนาตนเองให้มีเทคนิคและทักษะด้านการสอนให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ และปฏิบัติงานในหน้าที่ครูด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 งานสอน
- 2.2 งานกิจกรรมนักเรียน
- 2.3 งานธุรกิจ
- 2.4 งานพัฒนาตนเอง
- 2.5 งานพัฒนาสังคม

3. สมรรถภาพด้านคุณลักษณะเป็นลักษณะการแสดงออกของนักศึกษาคูที่เหมาะสมต่อความเป็นครู ในด้านการปฏิบัติตนและด้านเจตคติต่อวิชาชีพครู ดังนี้

- 3.1 ด้านบุคลิกภาพ เป็นลักษณะการแสดงออกให้เห็นถึงลักษณะประจำตัวของนักศึกษาคูในด้านการสื่อสาร ลักษณะท่าทางและด้านมนุษยสัมพันธ์
- 3.2 ด้านคุณธรรม เป็นลักษณะการแสดงออกให้เห็นถึงคุณงามความดีของนักศึกษาคูในด้านวินัย ขยัน อดทน ประหยัด ยุติธรรม ความรับผิดชอบ และความเมตตากรุณา
- 3.3 ด้านความรักและศรัทธาต่อวิชาชีพครู เป็นลักษณะที่แสดงออกของนักศึกษาที่มีความชื่นชอบ ชื่นชมยินดี เชื้อถือและเลื่อมใสต่อวิชาชีพครู

4.4 การนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ดำเนินการร่วมกันทั้งฝ่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏและฝ่ายโรงเรียน ฝ่ายโรงเรียนที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องมีอาจารย์พี่เลี้ยงนิเทศนักศึกษาคูอย่างใกล้ชิด

มหาวิทยาลัยกำหนดให้มีนิเทศ นักศึกษา 2 ฝ่าย คือ (คณะกรรมการฝึกวิชาชีพ คณะครุศาสตร์, 2549 : 4-5)

4.4.1 ฝ่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วยผู้นิเทศเป็น 2 ประเภท คือ

1. อาจารย์นิเทศประจำสถานศึกษา หรือประจำโรงเรียน มีหน้าที่นิเทศทั่วไป ได้แก่ การปฏิบัติตนของนักศึกษา ซึ่งเนะการทำงานและการแก้ปัญหาประสานงานกับสถานศึกษา หรือโรงเรียน อาจารย์นิเทศประจำวิชา อาจารย์นิเทศประจำสถานศึกษาหรือโรงเรียน ได้แก่

ก. อาจารย์คณะครุศาสตร์จากฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ข. อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์พิเศษจากคณะครุศาสตร์

2. อาจารย์นิเทศประจำวิชา มีหน้าที่นิเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติตนของนักศึกษา ประสานงานกับอาจารย์นิเทศประจำสถานศึกษา อาจารย์นิเทศประจำวิชา ได้แก่ อาจารย์ประจำโปรแกรมของแต่ละโปรแกรมวิชา

4.4.2 ฝ่ายโรงเรียน ประกอบด้วยผู้นิเทศเป็น 4 ประเภท คือ

1. ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร ทำหน้าที่นิเทศนักศึกษาทุกคนประจำสถานศึกษานั้น ๆ

2. หัวหน้ากลุ่มสาระวิชา ทำหน้าที่นิเทศนักศึกษาในเรื่องการปฏิบัติตน และการปฏิบัติหน้าที่งานสนับสนุนการสอน หรืองานส่งเสริมความเป็นครู

3. อาจารย์พี่เลี้ยง ทำหน้าที่ดูแลแนะนำ และนิเทศงานในหน้าที่ครูของนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติ

4. อาจารย์ในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานที่นักศึกษาครูต้องไปฝึกปฏิบัติงานสนับสนุนงานสอนหรืองานส่งเสริมความเป็นครู ทำหน้าที่นิเทศงานนั้น ๆ ที่นักศึกษาไปฝึกปฏิบัติ

5. ในเรื่องประเมินผล มหาวิทยาลัยราชภัฏใช้หลักการประเมินผลร่วมกันระหว่างสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกับมหาวิทยาลัยราชภัฏซึ่งการประเมินผลต้องทำให้เสร็จสิ้นอย่างช้า หลังจากนักศึกษากลับแล้ว 1 สัปดาห์

6. มหาวิทยาลัยราชภัฏมุ่งประสานงานและร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในการที่จะผลิตนักศึกษาครูให้มีคุณภาพมากที่สุด ด้วยกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

7. มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการกระตุ้น และส่งเสริมให้นักศึกษาได้นำนวัตกรรมการสอนไปสู่สถานศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

4.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลจากสภาพจริง

บาบารา (รัตนาภรณ์ แสงกระจ่าง : 20 ; อ้างอิงมาจาก Barbara.1977: 288) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้วิธีการประเมินแนวใหม่ เช่น วิธีการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน เพื่อจะพิจารณาการรับรู้ของครูด้านการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับการวัดไปเสริมสร้างนักเรียนว่า ควรจะได้รับตามหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนขึ้นมาและยังช่วยจำแนกความต้องการของเด็กเป็นกรณีพิเศษและพัฒนาการสื่อสารกับผู้ปกครองว่าเป็นอย่างไรอีกทั้งในการจัดทำแฟ้มสะสมงานว่ามีคุณค่าการทำให้นักเรียนพัฒนาขึ้น เพื่อพิจารณาว่าทำอย่างไรจึงจะเชื่อมโยงการพัฒนาวิชาชีพในการฝึกฝนเด็ก และรูปแบบของการประเมินว่าสอดคล้องกันหรือไม่ สัมภาษณ์ครู 19 คน โดยที่ครูได้รับการอบรมการประเมินการใช้แฟ้มสะสมงาน ผลการวิจัยพบครู 18 คน (95%) เชื่อกระบวนการของแฟ้มสะสมงานจะทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์มากมีครู 17 คน (85%) เชื่อว่ามีประโยชน์ต่อการเรียนเป็นรายบุคคล ครู 15 (79%) ได้รับผลจากการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงานมาใช้ในการวางแผน และกำหนดรูปแบบของหลักสูตร ขณะที่ครู 16คน (84%) เชื่อว่าการใช้แฟ้มสะสมงานจะช่วยจำแนกความพิเศษของนักเรียนได้ ครูอีก 16 คน (84%) เชื่อว่าการสื่อสารระหว่างครูกับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น ขณะที่ครู 17 คน (89%) มีความต้องการเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการทำแฟ้มสะสมงาน อีก 14 คน (73%) และที่ใช้นั้นเป็นเวลาที่มีค่าครู 9 คน (47%) เชื่อว่าการประเมินแบบนี้จะช่วยในการเปลี่ยนแปลงการอบรมมีข้อเสนอแนะว่า จากการรับรู้ของครูแสดงให้เห็นถึงการใช้แฟ้มสะสมงานมีการดำเนินงานไปแล้วข้อมูลเสนอแนะมีผลต่อการศึกษาในวันข้างหน้า

จอร์แดน ซาราเลสตี (รัตนาภรณ์ แสงกระจ่าง : 2544. 21; อ้างอิงมาจาก Leslies. 1997:535) ได้ทำการศึกษาวิจัยครูที่เคยสอนวิชาภาษาอังกฤษ ที่เคยเอาแฟ้มสะสมงานมาใช้ในห้องเรียน เพื่อตรวจสอบว่าผลของการใช้แฟ้มสะสมงาน ช่วยให้นักเรียนทำงานได้หรือไม่ เช่น นักเรียนเรียนรู้เพิ่มขึ้นจริงหรือไม่ จากการทำที่นักเรียนประเมินตนเอง นักเรียนสามารถได้รับผลสะท้อนกลับจากผลการเรียนจริงหรือไม่ แฟ้มสะสมงานจะเป็นการเล็งหรือไม่กับการที่ให้นักเรียนประเมินตนเอง ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์กับครูที่ใช้แฟ้มสะสมงานเกี่ยวกับนักเรียนว่านักเรียนทำอย่างนี้ได้จริงหรือไม่ จุดประสงค์ของแฟ้มสะสมงานว่าอย่างไรบ้าง มีหลักฐานที่สนับสนุนผลการวิจัยว่า การใช้แฟ้มสะสมงานได้ช่วยกระตุ้นความคิดของนักเรียนให้แสดงออก นักเรียนได้มีโอกาสสะท้อนความคิดของตนเองมากกว่าการไปใช้แฟ้มสะสมงาน